

Bruxelles, 12.3.2019
COM(2019) 140 final

2019/0081 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

**privind poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene în cadrul
Convenției privind viitoarea cooperare multilaterală pentru pescuit în Atlanticul de
Nord-Est în ceea ce privește cererea de aderare la această convenție prezentată de
Regatul Unit**

EXPUNERE DE MOTIVE

1. OBIECTUL PROPUNERII

Prezenta propunere se referă la Decizia de stabilire a poziției care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene în cadrul Convenției privind viitoarea cooperare multilaterală pentru pescuit în Atlanticul de Nord-Est („Convenția NEAFC”) în legătură cu aderarea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord („Regatul Unit”) la convenția respectivă.

2. CONTEXTUL PROPUNERII

La 29 martie 2017, Regatul Unit a notificat Consiliului European intenția sa de a se retrage din Uniunea Europeană în temeiul articolului 50 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În consecință, Regatul Unit va deveni o țară terță, iar dreptul Uniunii va înceta să i se mai aplice de la 30 martie 2019, exceptând cazul în care se stabilește o altă dată într-un acord de retragere între Uniune și Regatul Unit sau cazul în care Consiliul European, de comun acord cu Regatul Unit, stabilește, în unanimitate, o altă dată.

Până la retragerea sa din Uniune, Regatul Unit rămâne un stat membru care beneficiază de toate drepturile și respectă toate obligațiile care decurg din tratate, inclusiv principiul cooperării loiale. În orientările sale din 29 aprilie 2017, Consiliul European a recunoscut necesitatea, în context internațional, de a ține seama de particularitățile Regatului Unit în calitate de stat membru care se retrage, cu condiția ca acesta să își respecte obligațiile și să fie în continuare loial intereselor Uniunii câtă vreme mai este stat membru.

Uniunea și Regatul Unit au negociat un acord de retragere în conformitate cu articolul 50 din Tratatul privind Uniunea Europeană, care a fost aprobat de Consiliul European din 25 noiembrie 2018 („acordul de retragere”). Procedurile interne pentru încheierea respectivului acord sunt în curs de desfășurare la nivelul Uniunii¹. Partea a patra a acordului de retragere prevede o perioadă de tranziție pe parcursul căreia dreptul Uniunii, inclusiv acordurile internaționale încheiate de Uniune, va continua să se aplice Regatului Unit și pe teritoriul acestuia („perioada de tranziție”). Uniunea își va informa partenerii internaționali cu privire la măsurile specifice prevăzute în acordul de retragere în temeiul cărora, pe parcursul unei perioade de tranziție, Regatul Unit va fi tratat ca stat membru în sensul acordurilor internaționale încheiate de Uniune, inclusiv al Convenției NEAFC.

În comunicarea sa din 13 noiembrie 2018 intitulată „Pregătiri pentru retragerea Regatului Unit din Uniunea Europeană la 30 martie 2019: un plan de contingență”, Comisia prezintă măsurile de contingență pe care intenționează să le ia în cazul în care, la data retragerii, nu va intra în vigoare niciun acord de retragere. În această comunicare, Comisia a enumerat acțiunile pe care le consideră necesare, reamintind totodată că s-ar putea impune acțiuni suplimentare într-o etapă ulterioară.

Consiliul European (articolul 50) a solicitat din nou, la 13 decembrie 2018, intensificarea eforturilor de pregătire la toate nivelurile pentru întâmpinarea consecințelor retragerii Regatului Unit, luându-se în considerare toate rezultatele posibile.

Convenția NEAFC se aplică în prezent Regatului Unit, ca urmare a faptului că Uniunea este parte contractantă la convenția menționată. Acest lucru se va încheia la data la care Regatul Unit nu va mai fi vizat de Convenția NEAFC ca stat membru al Uniunii.

¹ A se vedea Decizia (UE) 2019/274 a Consiliului din 11 ianuarie 2019 privind semnarea, în numele Uniunii Europene și al Comunității Europene a Energiei Atomice, a Acordului privind retragerea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din Uniunea Europeană și din Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (JO L 471, 19.2.2019, p. 1).

Obiectivul principal al Convenției NEAFC este „să promoveze conservarea și utilizarea optimă a resurselor halieutice din Atlanticul de Nord-Est într-un cadru adecvat regimului de extindere a jurisdicției statului de coastă asupra pescuitului și, prin urmare, să încurajeze cooperarea și consultarea internațională cu privire la aceste resurse”. Convenția NEAFC a intrat în vigoare la 17 martie 1982. Regatul Unit este depozitarul Convenției NEAFC.

Convenția NEAFC din 1982 a înlocuit Convenția inițială privind pescuitul în Atlanticul de Nord-Est din 1959, ca urmare a retragerii statelor membre ale Uniunii Europene ca membri individuali din organizația NEAFC în 1963 și a extinderii la 200 de mile marine a limitelor de pescuit ale statelor în 1977. La rândul său, Convenția NEAFC din 1959 a înlocuit Convenția din 1946 pentru reglementarea ochiurilor de plasă și a plaselor de pescuit, precum și a dimensiunii limită a peștilor.

Convenția NEAFC din 1982 a fost modificată în 2004 (prin adăugarea de proceduri de soluționare a litigiilor) și în 2006 (alinierea Convenției NEAFC la evoluția dreptului și a instrumentelor internaționale). Modificările din 2004 și 2006 nu au făcut obiectul întregului proces de ratificare în toate părțile contractante. Prin „Declarația de la Londra” din 2006 părțile au convenit să aplice modificările pe bază voluntară până la finalizarea ratificării.

În sensul Convenției NEAFC, părțile contractante au instituit o Comisie pentru pescuit în Atlanticul de Nord-Est („NEAFC”). NEAFC are personalitate juridică și se bucură în relațiile ei cu alte organizații internaționale și pe teritoriile părților contractante de capacitatea juridică necesară îndeplinirii funcțiilor și realizării obiectivelor sale.

Există cinci părți contractante, toate state de coastă din zona Convenției NEAFC: Uniunea Europeană (UE), Danemarca (în ceea ce privește Insulele Feroe și Groenlanda), Islanda, Norvegia și Federația Rusă. Statelor de pavilion care au un interes real în pescuitul din Atlanticul de Nord-Est li se poate acorda statutul de parte necontractantă cooperantă, care le permite să autorizeze navele care arborează pavilionul lor să își desfășoare activitatea în zona Convenției NEAFC, acceptând să pună în aplicare măsurile NEAFC. În prezent, există șase părți necontractante cooperante: Bahamas, Canada, Curaçao, Liberia, Panama și Noua Zeelandă.

Uniunea Europeană este parte la Convenția NEAFC² deoarece obiectul său intră în domeniul de aplicare al politicii comune în domeniul pescuitului, pentru care Uniunea are competență exclusivă. În temeiul dreptului Uniunii, statele membre sunt vizate de Convenția NEAFC.

NEAFC este organizația competentă să adopte recomandări pentru măsurile de gestionare privind pescuitul în afara zonelor aflate sub jurisdicția de pescuit a părților contractante (zona de reglementare) și pentru zonele aflate sub jurisdicția de pescuit a unei părți contractante, în cazul în care partea contractantă relevantă solicită acest lucru. Recomandările adoptate devin obligatorii pentru părțile contractante, cu excepția cazului în care o parte contractantă formulează în timp util o obiecție la recomandare.

La 8 ianuarie 2019, Regatul Unit a înaintat o cerere de aderare la Convenția NEAFC în calitate de parte contractantă. La aceeași dată, depozitarul a notificat acest lucru Comisiei Europene.

În conformitate cu Convenția NEAFC, orice stat (cu excepția unui stat membru al Uniunii Europene) poate adera la convenție în orice moment, cu condiția ca cererea de aderare a statului respectiv să obțină aprobarea a trei pătrimi din numărul total de părți contractante. Cererea este aprobată dacă, în termen de 90 de zile de la data notificării, trei pătrimi din

² JO L 227, 12.8.1981, p. 21.

părțile contractante au notificat depozitarului aprobarea cererii³. Depozitarul notifică statului care înaintează o cerere de aderare și tuturor părților contractante rezultatul cererii. Aderarea se efectuează prin depunerea unui instrument de aderare la depozitar și intră în vigoare de la data primirii sale.

Regatul Unit a clarificat faptul că cererea sa a fost înaintată în cadrul unei planificări de contingență în absența unui acord de retragere și că, în caz contrar, se va abține de la a efectua aderarea la Convenția NEAFC până la momentul potrivit, în cursul perioadei de tranziție, în conformitate cu acordul de retragere.

3. POZIȚIA CARE URMEAZĂ SĂ FIE ADOPTATĂ ÎN NUMELE UNIUNII

Prezenta decizie a Consiliului ar trebui să permită Comisiei să aprobe, în numele Uniunii, aderarea Regatului Unit la Convenția NEAFC, ținând seama de următoarea condiție: având în vedere incertitudinea actuală cu privire la data și condițiile de retragere a Regatului Unit din Uniune, aprobarea Uniunii nu ar trebui să fie comunicată depozitarului NEAFC decât dacă retragerea va avea loc fără un acord de retragere până la expirarea perioadei de notificare menționate la articolul 20 alineatul (4) din Convenția NEAFC.

Un obiectiv central al politicii comune în domeniul pescuitului, astfel cum este prevăzut în Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁴, este *„de a asigura faptul că activitățile de pescuit sunt sustenabile din punct de vedere social, economic și al mediului și sunt gestionate într-un mod coerent cu obiectivele de a realiza beneficii economice, sociale și de ocupare a forței de muncă și de a reface și menține stocurile de pește peste nivelurile la care se poate asigura producția maximă durabilă, precum și faptul că ele contribuie la securitatea aprovizionării cu alimente”*.

Este în interesul Uniunii ca Regatul Unit să coopereze la gestionarea stocurilor de interes comun în deplină conformitate cu dispozițiile Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării din 10 decembrie 1982 („UNCLOS”) și ale Acordului Organizației Națiunilor Unite pentru aplicarea prevederilor Convenției Organizației Națiunilor Unite asupra dreptului mării din 10 decembrie 1982 în legătură cu conservarea și gestionarea populațiilor transzonale și a stocurilor de pești mari migratori din 4 august 1995 („UNFSA”) sau cu dispozițiile oricărui alt acord internațional sau normă de drept internațional.

În temeiul articolelor 56, 63 și 116 din UNCLOS, Regatul Unit are interese legitime privind pescuitul în zona Convenției NEAFC (în larg) și în calitate de stat de coastă în măsura în care apele aflate în zona economică exclusivă a Regatului Unit fac parte din zona Convenției NEAFC.

Astfel cum se prevede la articolul 63 alineatul (2) din UNCLOS și la articolul 8 din UNFSA, în cazul în care același stoc sau stocuri de specii asociate se găsesc atât în zona economică exclusivă, cât și într-o zonă situată dincolo de această zonă și adiacentă acesteia, statul de coastă și statele care pescuiesc astfel de stocuri în zona adiacentă trebuie să coopereze pentru a conveni asupra măsurilor necesare pentru conservarea acestor stocuri în zona adiacentă. Această cooperare poate fi stabilită în cadrul organizațiilor regionale de gestionare a pescuitului (ORGP) sau, în cazul în care ORGP nu au nicio competență privind stocul în cauză, prin intermediul unor înțelegeri ad-hoc între țările care au un interes în respectiva zonă de pescuit.

³ În ceea ce privește cererea Regatului Unit, prezentată la 8 ianuarie 2019, termenul de 90 de zile expiră la 8 aprilie 2019.

⁴ JO L 354, 28.12.2013, p. 22.

Aderarea Regatului Unit la Convenția NEAFC va permite Regatului Unit să coopereze în ceea ce privește măsurile necesare de gestionare a pescuitului, ținând seama în mod corespunzător de drepturile, interesele și obligațiile altor țări și ale Uniunii Europene și să se asigure că activitățile de pescuit sunt desfășurate fără ca stocul (stocurile) să fie exploatat(e) în mod nesustenabil.

Având în vedere interesele legitime de pescuit ale Regatului Unit în zona Convenției NEAFC, obligația Regatului Unit de a coopera în ceea ce privește gestionarea necesară a pescuitului și necesitatea de a garanta caracterul obligatoriu al recomandărilor NEAFC la data aderării Regatului Unit, Comisia recomandă ca cererea Regatului Unit să fie acceptată, luând totodată în considerare condițiile în care Regatul Unit se va retrage din Uniune.

Se propune autorizarea Comisiei de a informa depozitarul Convenției NEAFC cu privire la poziția Uniunii în favoarea aderării Regatului Unit, în cazul în care Regatul Unit se retrage din Uniune fără un acord de retragere până la termenul-limită de depunere a cererii de aderare a Regatului Unit la Convenția NEAFC.

În cazul în care Regatul Unit se retrage din Uniune în condițiile acordului de retragere și ale perioadei de tranziție aferente, Uniunea va informa partenerii săi internaționali la semnarea acordului de retragere, inclusiv celelalte părți la Convenția NEAFC, că, pe parcursul acestei perioade de tranziție, Regatul Unit va fi tratat ca un stat membru în sensul acordurilor internaționale la care Uniunea este parte. În consecință, cererea de aderare a Regatului Unit la Convenția NEAFC ar trebui să fie prezentată din nou, în conformitate cu condițiile acordului de retragere.

4. Temei juridic

4.1. Temeiul juridic procedural

4.1.1. Principii

Articolul 218 alineatul (9) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede posibilitatea adoptării unor decizii de stabilire „a pozițiilor care trebuie adoptate în numele Uniunii în cadrul unui organism creat printr-un acord, în cazul în care acest organism trebuie să adopte acte cu efecte juridice, cu excepția actelor care modifică sau completează cadrul instituțional al acordului.”

Conceptul de „acte cu efecte juridice” include actele care au efecte juridice în temeiul normelor de drept internațional. Conceptul include totodată și instrumentele care nu au un caracter obligatoriu în temeiul dreptului internațional, dar care „au vocația de a influența în mod decisiv conținutul reglementării adoptate de legiuitorul Uniunii”⁵.

4.1.2. Aplicarea la cazul în discuție

Orice stat poate adera în orice moment la Convenția NEAFC. Cererea este aprobată dacă, în termen de 90 de zile de la data notificării de către depozitar a primirii cererii de aderare, trei părți din părțile contractante au notificat depozitarului aprobarea cererii de aderare până la data respectivă. Depozitarul notifică statului care înaintează o cerere de aderare și tuturor părților contractante rezultatul cererii.

Aderarea se efectuează prin depunerea unui instrument de aderare la depozitar și intră în vigoare de la data primirii sale. Depozitarul informează toți semnatarii și toate părțile care

⁵ Hotărârea Curții de Justiție din 7 octombrie 2014, Germania/Consiliul, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punctele 61-64.

aderă cu privire la toate instrumentele de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare depozitate și notifică semnatarilor data și părțile pentru care această convenție intră în vigoare.

Odată intrată în vigoare, aderarea Regatului Unit va avea caracter obligatoriu în temeiul dreptului internațional, în conformitate cu articolul 24 din Convenția NEAFC, și are vocația de a influența în mod decisiv conținutul legislației UE.

Actul avut în vedere nu completează și nu schimbă cadrul instituțional al Convenției NEAFC. Prin urmare, temeiul juridic procedural al propunerii de decizie este articolul 218 alineatul (9) din TFUE.

4.2. Temeiul juridic material

4.2.1. Principii

Temeiul juridic material al unei decizii adoptate în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE depinde în primul rând de obiectivul și de conținutul actului avut în vedere cu privire la care se adoptă o poziție în numele Uniunii. În cazul în care actul avut în vedere urmărește mai multe obiective sau include mai multe elemente, iar unul dintre aceste obiective sau elemente poate fi identificat ca fiind obiectivul sau elementul principal, iar celelalte obiective sau elemente au mai degrabă un caracter accesoriu, decizia adoptată în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE trebuie să se întemeieze pe un singur temei juridic material, respectiv cel impus de obiectivul sau de elementul principal sau predominant.

4.2.2. Aplicarea la cazul în discuție

Obiectivul principal și conținutul actului avut în vedere se referă la politica comună în domeniul pescuitului.

Prin urmare, temeiul juridic material al deciziei propuse este articolul 43 din TFUE.

4.3. Concluzie

Temeiul juridic al deciziei propuse ar trebui să fie articolul 43, coroborat cu articolul 218 alineatul (9) din TFUE.

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene în cadrul Convenției privind viitoarea cooperare multilaterală pentru pescuit în Atlanticul de Nord-Est în ceea ce privește cererea de aderare la această convenție prezentată de Regatul Unit

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 43 coroborat cu articolul 218 alineatul (9),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) Convenția privind viitoarea cooperare multilaterală pentru pescuit în Atlanticul de Nord-Est⁶ („Convenția NEAFC”) a fost aprobată prin Decizia 81/608/CEE a Consiliului⁷ și a intrat în vigoare la 17 martie 1982.
- (2) La 29 martie 2017, Regatul Unit a prezentat notificarea intenției sale de a se retrage din Uniune în temeiul articolului 50 din Tratatul privind Uniunea Europeană. Tratatul nu se va mai aplica Regatului Unit de la data intrării în vigoare a unui acord de retragere sau, în lipsa încheierii unui acord, la doi ani după respectiva notificare, și anume începând cu data de 30 martie 2019, cu excepția cazului în care Consiliul European, în acord cu Regatul Unit, decide în unanimitate să prelungească această perioadă.
- (3) Până la retragerea sa din Uniune, Regatul Unit rămâne un stat membru care beneficiază de toate drepturile și respectă toate obligațiile care decurg din tratate, inclusiv principiul cooperării loiale.
- (4) În orientările sale din 29 aprilie 2017, Consiliul European a recunoscut necesitatea, în context internațional, de a ține seama de particularitățile Regatului Unit în calitate de stat membru care se retrage, cu condiția ca acesta să își respecte obligațiile și să fie în continuare loial intereselor Uniunii câtă vreme mai este stat membru.
- (5) Acordul de retragere conține modalități referitoare la aplicarea unor dispoziții din dreptul Uniunii Regatului Unit și pe teritoriul acestuia după data la care tratatele încetează să se mai aplice Regatului Unit („perioada de tranziție”). Dacă respectivul acord intră în vigoare, dreptul Uniunii, inclusiv acordurile internaționale la care Uniunea este parte, va continua să se aplice Regatului Unit și pe teritoriul acestuia în timpul perioadei de tranziție în conformitate cu acordul respectiv și va înceta să se aplice la sfârșitul perioadei respective.

⁶ JO L 227, 12.8.1981, p. 22.

⁷ Decizia 81/608/CEE a Consiliului din 13 iulie 1981 privind încheierea Convenției privind viitoarea cooperare multilaterală pentru pescuit în Atlanticul de Nord-Est (JO L 227, 12.8.1981, p. 21).

- (6) Convenția NEAFC se aplică în prezent Regatului Unit ca urmare a faptului că Uniunea este parte contractantă la convenția respectivă, în timp ce articolul 20 alineatul (4) din Convenția NEAFC exclude aderarea statelor membre ale Uniunii.
- (7) În temeiul articolului 20 alineatul (4) din Convenția NEAFC, orice stat poate adera la Convenția NEAFC cu condiția ca cererea de aderare a statului respectiv să obțină aprobarea a trei părți din totalul părților contractante la convenție în termen de 90 de zile de la data notificării de către depozitar a primirii cererii de aderare.
- (8) La 8 ianuarie 2019, Regatul Unit a depus o cerere de aderare la Convenția NEAFC în calitate de parte contractantă, având în vedere eventualitatea lipsei unui acord de retragere până la data la care tratatele încetează să i se mai aplice.
- (9) În temeiul articolelor 56, 63 și 116 din Convenția Națiunilor Unite asupra dreptului mării (UNCLOS)⁸, Regatul Unit are interese legitime privind pescuitul în zona Convenției NEAFC (în larg) și în calitate de stat de coastă în măsura în care apele aflate în zona economică exclusivă a Regatului Unit fac parte din zona Convenției NEAFC.
- (10) Pentru a preveni pescuitul nesustenabil, este în interesul Uniunii ca Regatul Unit să coopereze la gestionarea stocurilor de interes comun în deplină conformitate cu dispozițiile UNCLOS și ale Acordului Organizației Națiunilor Unite pentru aplicarea prevederilor Convenției Organizației Națiunilor Unite asupra dreptului mării din 10 decembrie 1982 în legătură cu conservarea și gestionarea populațiilor transzonale și a stocurilor de pești mari migratori din 4 august 1995 (UNFSA)⁹ sau cu dispozițiile oricărui alt acord internațional sau normă de drept internațional.
- (11) Astfel cum se prevede la articolul 63 alineatul (2) din UNCLOS și la articolul 8 din UNFSA, în cazul în care același stoc sau stocuri de specii asociate se găsesc atât în zona economică exclusivă, cât și într-o zonă situată dincolo de această zonă și adiacentă acesteia, statul de coastă și statele care pescuiesc astfel de stocuri în zona adiacentă trebuie să coopereze pentru a conveni asupra măsurilor necesare pentru conservarea acestor stocuri în zona adiacentă. Această cooperare poate fi stabilită în cadrul organizațiilor regionale de gestionare a pescuitului sau, în cazul în care aceste organizații regionale nu au nicio competență privind stocul în cauză, prin intermediul unor înțelegeri ad-hoc între țările care au un interes în respectiva zonă de pescuit.
- (12) Aderarea Regatului Unit la Convenția NEAFC va permite Regatului Unit să coopereze cu privire la măsurile necesare de gestionare a pescuitului, ținând seama în mod corespunzător de drepturile, interesele și obligațiile altor țări și ale Uniunii și pentru a se asigura că activitățile de pescuit sunt desfășurate astfel încât stocul sau stocurile în cauză să fie exploatat(e) sustenabil.
- (13) Prin urmare, este în interesul Uniunii să aprobe cererea de aderare la Convenția NEAFC prezentată de Regatul Unit în cazul în care retragerea Regatului Unit din Uniune are loc fără un acord de retragere până la expirarea perioadei de notificare menționate la articolul 20 alineatul (4) din Convenția NEAFC,

⁸ JO L 179, 23.6.1998, p. 3.

⁹ JO L 189, 3.7.1998, p. 14.

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

(1) Poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii în cadrul Convenției privind viitoarea cooperare multilaterală pentru pescuit în Atlanticul de Nord-Est („Convenția NEAFC”) este de a aproba cererea de aderare a Regatului Unit la Convenția NEAFC.

(2) Comisia este autorizată să notifice depozitarului Convenției NEAFC poziția Uniunii numai dacă retragerea Regatului Unit din Uniune are loc fără un acord de retragere până la expirarea perioadei de notificare menționate la articolul 20 alineatul (4) din Convenția NEAFC.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează Comisiei.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu,
Președintele*